

Handläggare: Kerstin Henningsson
Tfn: 08-508 10 035

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Inrättande av planeringsboende för personer under pågående rehabilitering

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner inriktningen om inrättande av ett planeringsboende för personer under pågående rehabilitering, i första våningsplanet inom Gärdets äldreboende och ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett förslag till genomförande.

Carina Lundberg Uudelepp
stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson
programchef

Sammanfattning

Förvaltningen är i behov av ett planeringsboende/övergångsboende för personer som är på god väg i sin rehabilitering från ett tidigare missbruk. I samband med att ombyggnaden av Gärdets äldreboende blir klar i december 2006 kommer sex lägenheter med angränsande gemensamhetsutrymmen att finnas i första våningsplanet med egen ingång, som nämnden har möjlighet att använda till ett planeringsboende. Nämnden föreslås ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett förslag till genomförande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänsten, Äldreomsorgen och Administrativa avdelningen. Samverkan sker med förvaltningsgruppen 2005-12-13. Ärendet har beretts i handikapprådet 2005-12-01 och i pensionärsrådet 2005-12-05. Information har även lämnats till stadsdelsnämnden inför arbetet med verksamhetsplan och budget 2006.

Bakgrund

I ärendet "Genomförande av ombyggnad av Gärdets äldreboende" (dnr 2005-105-320) som nämnden beslutade om 2005-02-17 (§ 45), står bland annat följande:

"Förvaltningen har av fått i uppdrag att undersöka möjligheten att även inrymma ett gruppboende/ stödboende för socialtjänstens behov inom byggnaden. Förvaltningen bedömer att det är möjligt att inrymma ett gruppboende/stödboende för sex boende på plan 3. Idag är dock målgruppen oklar. Förvaltningen återkommer i ett särskilt ärende kring inriktningen på ett sådant boende."

Inom Östermalms stadsdelsförvaltning finns behov av ett övergångsboende för personer som är på god väg i rehabilitering från tidigare alkohol/drogmissbruk. För bostadslösa personer med missbruksproblematik behövs olika lösningar kring boendefrågan i olika skeden av rehabiliteringen, allt ifrån härbärgen – inackorderingshem – planeringsboenden till försökslägenhet med möjlighet till förstahandskontrakt.

Härbärgen

För personer med missbruksproblematik som saknar eget boende erbjuds som ett första steg boende på härbärke, för att ge tak över huvudet parallellt med motivation till nykterhet/drogfrihet.

Inackorderingshem

För dem som är motiverade att få hjälp för sitt missbruk erbjuds därefter inackorderingshem i kombination med stödinsatser. Inackorderingshemmen är ofta stora institutioner med 50-70 klienter. För att kontrollera nykterhet/drogfrihet görs regelbundna urinprovskontroller.

Planeringsboenden

Personer som varit nyktra/drogfria en längre tid och av olika skäl inte kvalificerar sig för försökslägenhet, behöver därefter komma till ett mindre planeringsboende med separata intilliggande lägenheter och gemensamhetslokaler. Där kan de enskilda träna eget boende parallellt med stödinsatser från behandlingsassistenter samt ansvariga

socialsekreterare. Vid ett planeringsboende finns möjligheter att skapa goda förutsättningar att ta eget ansvar jämfört med en stor institution där klienten lätt känner sig ”osynlig”. Efter planeringsboendet är det tänkt att klienten ska kunna flytta till en tränings- eller försökslägenhet.

Försöks- och träningsboende

Förvaltningen får anvisningar från bostadsförmedlingen om lämpliga lägenheter för försöks- och träningsboende. Lägenheterna hyrs av förvaltningen som i sin tur hyr ut dem i andra hand till brukaren.

Träningslägenhet är för personer som fortfarande har stort behov av stöd i boendet och kan pågå under lång tid. Brukaren har inte möjlighet att överta hyreskontraktet för träningslägenheten.

Försökslägenhet är nästa steg i rehabiliteringen och syftar till att klienten ska få ett eget boende. Om allt fungerar bra i försökslägenheten kan klienten överta kontraktet efter ca ett år.

Aktuell situation

För dem som är på god väg i sin rehabilitering saknas i dag övergångsboenden i form av planeringsboenden som beskrivits ovan. Det innebär att dessa personer istället bor på inackorderingshem till en genomsnittskostnad om 650 kr per dygn (20 000 kr per person och månad) och ett ofta försenat utvecklande till ett självständigt liv.

I samband med att ombyggnaden av Gärdets äldreboende blir klar i december 2006 kommer sex lägenheter samt angränsande gemensamhetsutrymmen att finnas i första våningsplanet, som nämnden har möjlighet att använda till ett planeringsboende/övergångsboende. Lägenheterna har tillgång till egen ingång. Förvaltningen gör bedömningen att denna användning vore bra för stadsdelens ansvar för insatser till personer i behov av rehabilitering från ett tidigare missbruk.

Målgrupp

Målgruppen är personer med ett tidigare missbruk av främst alkohol, som varit nyktra en längre period och bor på inackorderingshem.

Insatser under boendetiden

En viktig del i verksamheten är att de boende som behöver får träna sig i matlagning, städning, tvätta kläder, skötsel av personlig hygien samt sköta sin hälsa och livsstil. De som har barn kan arbeta för att återknyta den kontakten. Sysselsättning dagtid kommer att erbjudas i form av arbetsträning. Socialtjänsten har här möjlighet att i samarbete med programområdet Kultur och Miljö starta en grupp som bland annat arbetar

med klottersanering. Stöd i att klara fortsatt nykterhet kommer förutom det stöd som ges från personalen på planeringsboendet och ansvariga socialsekreterare att ges genom grupper på Sibyllegatan, Anonyma Alkoholister, Länkarna samt Nobba Brass & Nubbe.

Många personer med tidigare missbruksproblematik har skulder hos kronofogdemyndigheten. Hjälp med budget- och skuldrådgivning kommer att kunna ges initialt från personal på planeringsboendet.

Handlingsplaner upprättas med varje enskild boende tillsammans med ansvarig socialsekreterare.

Två behandlingsassistenter/boendestödjare föreslås finnas i boendet som främst arbetar dagtid samt några kvällar i veckan. I mån av tid skulle de även vissa tider på dagen kunna arbeta med stödinsatser och boendestöd till andra klienter på Vuxenenheten.

De personer som erbjuds boende i form av planeringsboende ska förutom att ha varit nyktra/drogfria en längre period ha en relativt hög grad av självständighet. Personer med omfattande omvårdnadsbehov är inte lämpliga att för denna boendeform eftersom det skulle kräva en personalgrupp med stöd dygnet runt.

Försörjning

För dem som inte har sjukbidrag eller någon form av pension ges försörjningsstöd.

Lokal

Det föreslagna planeringsboendet omfattar sex lägenheter med gemensamhetsutrymmen i form av kök, tvättstuga och vardagsrum samt ett rum utan fönster. Lägenheterna är omkring 30 kvm. Däremot saknas personalrum, varför viss omdisponering behöver göras av de allmänna ytorna i planeringsboendet.

Planeringsboendet föreslås inrymmas i första våningsplanet i Gärdets äldreboende med egen ingång. Lägenheterna ligger en trappa upp, avskilt från det stora trapphuset till Äldreomsorgens gruppboende. Ingången saknar hiss. Om någon visar sig ha behov av detta finns tillgång till hiss via huvudentrén.

Kostnaden för lägenheterna beräknas till 5 336 kr per månad. Kostnaden för gemensamhetsutrymmena beräknas till 0,4 mnkr per år.

Hyran betalas av den enskilde genom egna inkomster i form av sjukbidrag, pension, lön eller någon form av arbetsmarknadsersättning alternativt kompletterande försörjningsstöd. Personer med pension eller sjukbidrag har även möjlighet att få kommunalt bostadstillägg (KBT).

Tidsplan

Inflyttning i december 2006.

Personalkostnader

Personalbemanningen beräknas till två behandlingsassistenter/boendestödjare. Kostnaderna beräknas 0,8 mnkr per år.

Brukarrådets synpunkter

Handikappråd ställer sig positiv till förslaget och anför att det är en riktig satsning förvaltningen vill göra.

Pensionärsrådet reserverar sig mot förslaget att det i det ombyggda Gärdets äldreboende ska finnas sex lägenheter för planeringsboende. Pensionärsrådet motsätter sig vidare att det på nytt tas i anspråk bostäder för annat ändamål än för 65+/äldreboende i lokaler avsedda för äldreboende.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner inriktningen om inrättande av ett planeringsboende för personer under pågående rehabilitering, i första våningsplanet vid Gärdets äldreboende och ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett förslag till genomförande.

Bilagor

1. Ritning
2. Statistik och prognos över antalet äldre i hela staden och i Östermalm
3. Protokollsutdrag från förvaltningsgruppen